

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Karla Kosteckého a soudců Mgr. Hany Burešové a JUDr. Pavla Vacka v právní věci žalobců: a) **P.H.**, bytem xx, b) **J.H.**, bytem xx, c) **P.S.**, bytem xx, d) **L.S.**, bytem xx, e) **JUDr. I.Z., MBA**, bytem xx, žalobci a) až d) zastoupeni žalobcem, e), proti žalovanému: **Krajský úřad Libereckého kraje**, se sídlem U Jezu 642/2a, Liberec 2, o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 16. 9. 2009, čj. OÚPSŘ 259/2009-rozh.,

t a k t o :

- I. **Žaloba proti rozhodnutí Krajského úřadu Libereckého kraje ze dne 16. 9. 2009, čj. OÚPSŘ 259/2009-rozh., s e z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

I.

V záhlaví označeným rozhodnutím žalovaného bylo jako nepřipustné zamítnuto odvolání žalobců proti rozhodnutí Magistrátu města Liberec, Stavební úřad v Liberci (dále jen „stavební úřad“), ze dne 14. 2. 2008, čj. SUUR/7120/212600/07-Ře, CJ MML 030542/08 – územnímu rozhodnutí o umístění stavby „VILADOMY DREAMS – Masarykova“ v Liberci. Podle žalovaného žalobci nebyli účastníky územního řízení, a to z tohoto důvodu, že nesplňovali podmínku pro účastenství v územním řízení vyžadovanou zákonem č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavebním zákon) a spočívající ve skutečnosti, že žalobci jako spoluvlastníci sousedících nemovitostí mohou být umístěním předmětných staveb přímo dotčeni na svých vlastnických právech.

Žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí sice připustil, že žalobci mají vlastnické právo k pozemku (včetně stavby na něm se nacházející) sousedícímu s pozemkem dotčeným rozhodnutím o umístění stavby, čímž splňují první podmínku pro postavení účastníků v územním řízení, avšak nesplňují druhou podmínku citovaného ustanovení stavebního zákona nutnou pro postavení účastníků předmětného územního řízení, a sice že jejich

vlastnické právo může být umístěnou stavbou přímo dotčeno. K tomuto závěru dospěl žalovaný ve shodě se stavebním úřadem po posouzení otázky, zda umístění a užívání předmětných bytových domů může jakkoliv negativně a nad míru přípustnou poměrům přímo zasáhnout do vlastnického práva odvolatelů. Vycházel přitom z dokumentace k územnímu řízení, z níž vyplývá, že vzdálenost územním rozhodnutím umístěvané stavby šesti bytových domů bude od domu žalobců v nejbližším místě činit min. 60 m a dále, že mezi bytovými domy a domem žalobců bude situována nová parková úprava. Podle žalovaného tato vzdálenost zaručuje, že k přímému dotčení vlastnických práv vlastníků domu (žalobců) z hlediska umístěvané ale i užívané stavby bytových domů nemůže dojít. Z hlediska účinků umístěvaných bytových domů, které jsou určeny pro rezidenční bydlení a tedy pro obdobný způsob bydlení jako je tomu v případě domu žalobců, by tedy mohla mít negativní účinky na dům žalobců pouze doprava. Umístěvané domy však jsou dopravně přístupné samostatnou komunikací z ulice V. a nikoliv stávajícím vjezdem z Masarykovy ulice kolem domu žalobců, který bude, jak vyplývá z dokumentace, pouze součástí pěší parkové cesty, tedy z hlediska dopravy součástí klidové zóny. Pouze v upravené části u domu žalobců bude sjízdný chodník, avšak pouze pro příjezd k tomuto domu. Dále bude tato cesta sloužit pouze pro pěší přístup do prostoru nové parkové úpravy území, která je součástí umístěvané stavby a leží mezi umístěvanými bytovými domy a stávající zástavbou podél Masarykovy ulice. Omezení vjezdu z Masarykovy ulice bude řešeno osazením dopravní značky, umožňující vjezd pouze pro obyvatele domu žalobců.

II.

Proti citovanému rozhodnutí podali žalobci ke zdejšímu soudu žalobu, již společně poukazovali na nesprávnost a nezákonnost nejen nyní posuzovaného rozhodnutí, ale i rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2009, čj. OÚPSŘ 243/2009-rozh., týkajícího se stavebního rozhodnutí na stavbu „VILADOMY DREAMS – Masarykova“.

Žalobci jsou toho názoru, že jim bylo nezákonně upřeno právo účastnit se územního řízení před vydáním rozhodnutí o umístění stavby šesti sedmipodlažních budov na sousedním pozemku. Navrhované obří sídliště na sousedním pozemku má dramatický dopad na výkon vlastnických práv k nemovitostem v jejich vlastnictví, mezi jiným ohrožením bezpečnosti východu z jejich domu průjezdem stovek aut, neboť vstup z domu je přímo do vozovky bez chodníku, stínění jejich domu a pozemku obrovskými stavbami, které svým funkcionalistickým, modernistickým pojetím hrubě zasahují do historické zástavby na Masarykově třídě v Liberci, destrukci zeleně na sousedním městském pozemku, kde mají být mamutí budovy postaveny, výfukové plyny, hluk od dopravy a podobně. Hodnota nemovitostí žalobců by byla těmito nevhodnými stavbami snížena, stejně jako hodnoty domů na Masarykově třídě vůbec, když prestižní vilová čtvrť by navrhovanými stavbami dostala ráz panelákového sídliště. Secesní vila žalobců bohatě zdobená sochami a ozdobenými prvky, stejně tak jako ostatní klasicistické, historické budovy kolem (např. budova lázní a Severočeského muzea na Masarykově třídě), to vše se z hlediska plánování urbanistiky a vývoje města vůbec nehodí vedle navrhovaného patrového sídliště, které patří někam na okraj města, nikoliv do srdce památkově chráněného historického centra města Liberce. Žalobci navrhuje, aby ohledně intenzity urbanistického zásahu plánované stavby „V.D. – M.“ do historického charakteru okolní zástavby byl v řízení před soudem vypracován znalecký posudek.

Žalobci zdůrazňují, že jim bylo znemožněno podat návrhy na řešení bezpečnosti osob vystupujících z jejich domu přímo do vozovky s hustou dopravou, tj. navrhnout vybudování zátarasů, zvýšením elevace pozemku, vybudováním ochranné zdi napříč vozovky, aby byl průjezd kolem jejich domu fyzicky trvale znemožněn, nejen omezen na papíře během stavby a pak ponechán svému osudu bez jakéhokoliv omezení.

Podle žalobců stavební řízení, které proběhlo bez řádného územního řízení, kde by byly projednány námitky a důkazní návrhy vlastníků sousedních nemovitostí hrubě porušuje ust. § 111 odst. 1 písm a) stavebního zákona, že stavební povolení je možné vydat jen po řádně vydaném územním rozhodnutí o umístění stavby nebo územního souhlasu.

Žalobci proto navrhují, aby soud zrušil rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2009, čj. OÚPSŘ 259/2009-rozh., i ze dne 8. 10. 2009, čj. OÚPSŘ 243/2009-rozh., vyslovil nicotnost těchto rozhodnutí a zrušil i prvostupňová rozhodnutí stavebního úřadu, jež citovaným rozhodnutí žalovaného předcházela.

III.

Ve vyjádření k žalobnímu návrhu žalovaný obhajoval svůj právní názor totožným způsobem, jako v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Z hlediska zvolené argumentace nepřinesl do řízení žádná nova.

IV.

Krajský soud zahájil řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“). Při přezkoumání napadeného rozhodnutí byl soud vázán právním a skutkovým stavem, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a dále rozsahem žalobci uplatněných žalobních bodů, neboť pouze v jejich mezích lze napadené rozhodnutí přezkoumat (§ 75 odst. 1, 2 s. ř. s.). Po provedeném řízení soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

Vzhledem k tomu, že žalobní návrh brojí současně proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 9. 2009, čj. OÚPSŘ 259/2009-rozh., jímž bylo rozhodováno o odvolání žalobců proti územnímu rozhodnutí, i proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2009, čj. OÚPSŘ 243/2009-rozh., jímž bylo rozhodováno o odvolání žalobců proti stavebnímu rozhodnutí, soud usnesením ze dne 1. 12. 2009, čj. 59 Ca 94/2009, řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2009, čj. OÚPSŘ 243/2009-rozh. vyloučil k samostatnému řízení.

V.

Žalobci se svým žalobním návrhem domáhají zrušení rozhodnutí žalovaného, jež jim nepřiznalo postavení účastníka územního řízení ve věci vydání územního rozhodnutí na stavbu „V.D. – M.“, neboť v případě žalobců nebylo shledáno dotčení jejich majetkových práv.

Ze správního spisu soud ověřil, že žalobci byli v době rozhodnutí žalovaného podílovými vlastníky budovy čp. 459 umístěné na parcele č. 2810, zapsané na LV č. 2632 pro k.u. Liberec I-Staré město. Tato parcela přitom přímo sousedí s parcelou č. 2809/1 jako jednou z parcel, jež byla zahrnuta do územního rozhodnutí stavebního úřadu o umístění stavby V.D. – M.“.

Podle § 85 odst. 2 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) jsou *účastníky územního řízení osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám anebo sousedním pozemkům nebo stavbám na nich může být územním rozhodnutím přímo dotčeno*. V relaci souzené věci byl soud povolán zkoumat především problematiku „přímého dotčení“ jako jedné z klíčových podmínek zakládající účastenství v územním řízení.

V obecné rovině se k otázce účastníků územního řízení vyjádřil Nejvyšší správní soud např. ve svém rozsudku ze dne 30. 4. 2008, č. j. 1 As 16/2008-48 (dostupno na www.nssoud.cz), tak, že: *„Smyslem a účelem uvedeného ustanovení [v dané věci Nejvyšší správní soud vycházel ještě ze starší právní úpravy, tj. z § 38 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb.] je vymezení okruhu účastníků územního řízení způsobem odlišným od obecného vymezení účastníků správního řízení ... Územní řízení je zvláštním druhem správního řízení a pro splnění jeho účelu a ochranu práv třetích osob je vhodné brát zřetel na specifika územního řízení. Jedním z oněch zvláštností je, že umístěním stavby v území může dojít de facto k zásahu do oprávněných zájmů třetích osob, v terminologii stavebního práva označovaných jako tzv. sousedé, resp. vlastníci sousedních nemovitostí. Pod vlivem judikatury Ústavního soudu ČR nabyt institut souseda takové podoby, aby umožnil účinné uplatňování práv a zájmů všech vlastníků nemovitostí, kteří by mohli být umístěnou stavbou přímo dotčeni na svém vlastnickém či jiném právu, již ve fázi rozhodování o umístění stavby v území.“*

Pro posouzení účastenství v územním řízení je podstatné, že ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona neváže účastenství v územním řízení na prokázání dotčení vlastnických (jiných věcných) práv k sousedním stavbám či pozemkům, nýbrž pouze na potenci tohoto dotčení. Z toho soud dovozuje, že odepřít osobě účastenství v konkrétním územním řízení tak lze jedině tehdy, pokud je, byť jen potence, dotčení jejích vlastnických práv zcela vyloučena. Pro věc přitom není rozhodné, jak bude skutečnost zakládající potenciál účastenství v územním řízení věcně zohledněna. Jak konstatoval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 17. 12. 2008, č. j. 1 As 80/2008-68 (dostupno na www.nssoud.cz): *„Účastenství ... ob stojí samo o sobě, bez toho, aby následně muselo vést k rozhodnutí pro účastníka příznivému. S postavením osoby jakožto účastníka řízení jsou totiž spojena významná procesní práva, v první řadě právo nahlížet do spisu, vyjadřovat se k věci, činit důkazní návrhy, být přítomen ústnímu jednání. Účastník přitom nemusí svých práv využít, není povinen se vyjádřit (zde např. podat věcnou námitku). Pokud je však účastníkovi účastenství na řízení odepřeno, má tento postup za následek zkrácení na jeho právech. Toto zkrácení nemusí být jen formální, ale může se projevit ve velmi praktické rovině, totiž nemožností efektivní ochrany právní sféry účastníka. S ohledem na nemožnost využití shora uvedených procesních práv tak tomu může kupříkladu v důsledku neschopnosti účastníka uplatnit vůči správnímu orgánu některé argumenty, které jsou zjistitelné toliko ze správního spisu, případně neschopnosti zjistit relevantní důvody, které by eventuálně mohly vést k úspěchu v jeho věci, a které by jinak byly bývaly v dispozici účastníka díky využití jeho procesních práv.“* V této souvislosti lze poukázat i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 12/2008-63 (dostupno na www.nssoud.cz), ve kterém je obsaženo doporučení učinit osobu, u níž je sporné, zda má být za účastníka řízení považována či nikoli preventivně za účastníka řízení považovat, neboť *„...vždy je ... třeba volit postup, který by vyloučil omezení jednotlivce v některém konkrétním subjektivním procesním právu,*

např. v nemožnosti provést zamýšlený procesní úkon (který by byl realizovatelný jen v rámci meritorního řízení), čímž by mohl být v důsledku takového znevýhodnění oproti jinému účastníkovi řízení zkrácen na svých hmotných právech.“

Žalovaný vycházel pouze ze skutečnosti, že vzdálenost územním rozhodnutím umístované stavby šesti bytových domů bude od domu žalobců v nejbližším místě činit min. 60 m a že mezi bytovými domy a domem žalobců bude situována nová parková úprava, což zaručuje, že k přímému dotčení vlastnických práv žalobců jako vlastníků budovy čp. 459 z hlediska umístované ale i užívané stavby bytových domů nemůže dojít. Judikatura správních soudů však zohledňuje řadu dalších aspektů, které účastenství v územním řízení mohou založit. Může jít např. o dotčení hlukem z dopravy související s plánovanou stavbou (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2008, čj. 1 As 80/2008-68) či obtěžování zápachem a imisemi při užívání nemovitosti jako sadu (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 4. 11. 2010, čj. 11 Ca 328/2009-64). V každém případě je však třeba pod přímým dotčením vlastnické nebo jiné věcné právo ve smyslu § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona „... rozumět takovou možnou změnu poměrů v lokalitě vyvolanou zamýšlenou stavbou, která má vliv na podstatu, obsah nebo výkon vlastnických či jiných relevantních práv těmi, kdo tato práva mají. Úvaha o tom, že určitý pozemek, příp. určitá stavba, je již natolik vzdálen od pozemků, na kterých má být stavba umístěna, že jeho přímé dotčení nepřipadá v úvahu, pak musí být podložena skutkovými zjištěními vycházejícími z analýzy vzájemné vzdálenosti uvedených pozemků, povahy umístované stavby, příp. pozemku či stavby potenciálně dotčených, a dalších relevantních okolností, na základě nichž lze usoudit, zda dotčení připadá v úvahu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 6. 2011, čj. 7 As 54/2011-85; dostupno na www.nssoud.cz).

Z pohledu citované judikatury považuje soud odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného za nedostatečné, neboť nezohledňuje řadu aspektů, které by mohly založit účastenství žalobců v územním řízení o umístění stavby „VILADOMY DREAMS – Masarykova“, ačkoliv se jednalo o rozhodnutí o odvolání žalobců, kteří dovozovali své účastenství na základě námitek totožných s těmi, jež jsou uplatněny i v podané žalobě (stínění jejich domu a pozemku obrovskými stavbami, bezpečnost východu z domu s ohledem na budovanou komunikaci, emise výfukovými plyny automobilů apod.). Rozhodnutí stížené takovou vadou by soud musel zrušit a věc vrátit k dalšímu řízení správnímu orgánu.

Soud však z obsahu spisu zjistil, že ve věci jsou dány jiné skutečnosti, pro které nelze žalobě vyhovět.

Rozhodnutí o umístění stavby „V.D. – M.“, bylo vydáno dne 14. 2. 2008, a to formou veřejné vyhlášky vyvěšené a zveřejněné pro dálkový přístup dne 15. 2. 2008. Vzhledem k tomu, že účastenství žalobců v daném územním řízení se opírá o ustanovení § 85 odst. 2 písm. b) stavebního zákona, bylo touto veřejnou vyhláškou v souladu s § 92 odst. 3 věta druhá stavebního zákona žalobcům rozhodnutí i doručováno. Ode dne 15. 2. 2008 tak žalobcům začala v souladu s § 83 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, běžet patnáctidenní lhůta k podání odvolání, které žalobci měli doručit správnímu orgánu, který napadené rozhodnutí vydal (tj. stavebnímu úřadu) či odevzdat držiteli poštovní licence nebo zvláštní poštovní licence anebo osobě, která má obdobné postavení v jiném státě [§ 40 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 86 odst. 1 správního řádu]. Poslední den lhůty připadl na sobotu 1. 3. 2008,

v souladu s § 40 odst. 1 písm. c) správního řádu tak je třeba za poslední dnem lhůty považovat nejbližší příští pracovní den, tedy pondělí 3. 3. 2008. Odvolání žalobců datované dnem 10. 6. 2009 však bylo doručeno stavebnímu úřadu až 15. 6. 2009, jedná se tedy o odvolání opožděné. S nepřipustným či opožděným odvoláním je přitom spojen stejný procesní důsledek stanovený § 92 odst. 1 správního řádu, a tím je jeho zamítnutí. Soud proto nepřistoupil ke zrušení napadeného rozhodnutí, ačkoliv si je vědom jeho nesprávnosti, neboť by musel správní orgán zavázat k vydání nového rozhodnutí se stejným výrokem, pouze s odlišným odůvodněním, což by byl zjevně formalistický postup.

V návaznosti na výše uvedené soud konstatuje, že neshledal žalobu podanou proti shora nadepsanému rozhodnutí žalovaného důvodnou, a proto ji v souladu s ustanovením § 78 odst. 4 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení rozhodl soud podle ustanovení § 60 odst. 1 věty první s. ř. s., neboť neúspěšným žalobcům náhrada nákladů řízení nepřísluší a žalovanému v souvislosti s řízením před zdejší soudem žádné náklady nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě **dvou týdnů** ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem, to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Liberci dne 19. října 2012

Mgr. Karel Kostecký, v.r.
předseda senátu :